

5. Каліновська І. В. Плацентарна недостатність: патогенез, рання діагностика, тактика ведення вагітності та розродження / І. В. Каліновська // Репродукт. здор. жінчини. – 2007. – 5 (34). – С. 42-46.
6. Коваленко Т. М. Програма комплексної реабілітації вагітних із аліментарно-конституційним ожирінням у третьому триместрі / Т. М. Коваленко, Ю. О. Лянной, І. А. Жабченко // Проблеми фізичного виховання і спорту. – 2011. – № 3. – С. 79-83.

REFERENCES

1. Aranovich I. YU. Okazaniye meditsinskoj pomoshchi beremennym zhenshchinam v usloviyakh zhenskoj konsul'tatsii: sotsiopsikhologicheskij podkhod / I. YU. Aranovich // Aktual'nyye problemy profilakticheskoy i reabilitatsionnoy meditsiny: mezhhregional'nyy sb. nauch. rabot s mezhdunarodnym uchastiyem. – 2009. – S. 15-20.
2. Artemenko G. YA. Diagnostika i likuvannya fetoplatsentarnoї nedostatnosti u vagitnikh z preyeklampsiiyu i anemiiyu: avtoref. dis... kand. med. nauk: 14.01.01 / G. YA. Artemenko; Khark. derzh. med. un-t. – KH., 1999. – 16 s.
3. Brega L. B. Analiz mozhlivosti fizichnoї reabilitatsii pri tazovikh peredlezhannyakh i nepravil'nikh polozhennyakh ploda pid chas vagitnosti / L. B. Brega, I. M. Grigus // Pedagogika, psikhologiya ta mediko-biologichni problemi fizichnogo vikhovannya i sportu : nauk. zhurn. –KH. : KHOVNOKU-KHDADM, 2011. – № 4. – S. 31-34.
4. Grid'ko L. A. Vpliv diferentsiyovanoї programi fizichnoї reabilitatsii na stan ploda u vagitnikh z anemiiyu / N. I. Tofan, L. A. Grid'ko // Moloda sportivna nauka Ukraїni : zb. nauk. prats' z galuzi fiz. kul'turi ta sportu sportu : u 4-kh t. – L'viv : Ukraїns'ki tekhnologii, 2008. – Vip. 12, t. 3. – S. 226–230
5. Kalinovs'ka I. V. Platsentarna nedostatnist': patogenez, rannya diagnostika, taktika vedennya vagitnosti ta rozrodzhennya / I. V. Kalinovs'ka // Reproduk. zdor. zhenshchiny. – 2007. – 5 (34). – S. 42-46.
6. Kovalenko T. M. Programa kompleksnoї reabilitatsii vagitnikh iz alimentarno-konstitutsijnim ozhirinnjam u tret'omu trimestri / T. M. Kovalenko, YU. O. Lyannoy., I. A. Zhabchenko // Problemi fizichnogo vikhovannya i sportu. – 2011. – № 3. – S. 79-83.

УДК 62-056.26(477)

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТЕХНІЧНИМИ ЗАСОБАМИ РЕАБІЛІТАЦІЇ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ В УКРАЇНІ

Ціж Л.М.

*79007, Львівський державний університет фізичної культури ім. Івана Боберського,
вул. Костюшка, 11, м. Львів, Україна*

luba_ts@i.ua

Висвітлюються питання забезпечення технічними засобами реабілітації осіб з інвалідністю в Україні, які затверджені нормативно-правовими документами. У зв'язку з різними змінами та доповненнями затвердженими органами виконавчої влади у даних документах спостерігаються суперечності в положеннях, а відповідно, виникають проблеми в забезпеченні технічними засобами реабілітації. Кількість технічних засобів реабілітації, які потребують особи з інвалідністю та кількість засобів, які держава надає впродовж останніх років, забезпечується не повною мірою. Аналіз цієї проблеми показав, що окрім суперечностей у законодавчій базі, наявні також проблеми з фінансуванням для забезпечення потреб у технічних засобах реабілітації осіб з інвалідністю.

Ключові слова: технічні засоби реабілітації, особи з інвалідністю, нормативно-правові документи.

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ТЕХНИЧЕСКИМИ СРЕДСТВАМИ РЕАБИЛИТАЦИИ ЛИЦ С ИНВАЛИДНОСТЬЮ В УКРАИНЕ

Циж Л.М.

79007, Львовский государственный университет физической культуры
им. Ивана Боберского, ул. Костюшко, 11, г. Львов, Украина

luba_ts@i.ua

Освещаются вопросы обеспечения техническими средствами реабилитации лиц с инвалидностью в Украине, которые утверждены нормативно-правовыми документами. В связи с разными изменениями и дополнениями утвержденными органами исполнительной власти в данных документах наблюдаются противоречия в положениях, а соответственно, возникают проблемы в обеспечении техническими средствами реабилитации. Количество технических средств реабилитации, в которых нуждаются лица с инвалидностью, и количество средств, которое государство предоставляет на протяжении последних лет, обеспечивается не в полной мере. Анализ данной проблемы показал, что кроме противоречий в законодательной базе, имеются также проблемы с финансированием для обеспечения потребностей в технических средствах реабилитации лиц с инвалидностью.
Ключевые слова: технические средства реабилитации, лица с инвалидностью, нормативно-правовые документы.

ACTUAL PROBLEMS OF PROVIDING BY TECHNICAL EQUIPMENTS OF REHABILITATION OF PERSONS WITH DISABILITY IN UKRAINE

Tsizh L.

79007, Lviv State University of Physical Culture named by Ivan Bobersky,
Kostyushka str., 11, Lviv, Ukraine

luba_ts@i.ua

Covers the issues of providing by technical equipments of rehabilitation of persons with disabilities in Ukraine, which are approved by regulatory documents. By central and local executive bodies, organs of local self-government organization and management providing of rehabilitation technical equipments come true. In 2015 changes are brought in to the Government typical program rehabilitations of invalids, according to that it is brought to conformity with International classification list of technical equipments of rehabilitation after their kinds, by groups and to give services. Terms "invalid" and "child-invalid", it is transferable words "person with disability" and "child with disability". For today the state of the financial roviding does not allow to the separate category of population in good time to take advantage of social guarantee in relation to providing of technical equipments. In connection with various changes and additions approved by the executive authorities in these documents there are conflicts in the provisions, and accordingly, there are problems in providing by technical equipments of rehabilitation. An amount of technical equipments of rehabilitation needed by a person with disabilities and the amount of facilities, that the state gives during the last years, provided not to a full degree. The analysis of this problem showed that, that except contradictions in the legislative base, there are also problems with financing for providing of requirements in the technical equipments of rehabilitation of persons with disabilities.

Key words: technical equipments of rehabilitation, persons with disabilities, normative-legal documents.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

За даними ООН, кожна 10 людина на планеті має інвалідність. Це люди з такими вадами здоров'я, як ураження опорно-рухового апарату, центральної і периферичної нервової системи; психічними захворюваннями та розумовою відсталістю; ураженнями органів слуху та зору; ураженнями внутрішніх органів; онкологічними захворюваннями. Кількість осіб з особливими потребами постійно зростає, тому науковці зазначають, що це глобальна проблема, адже у світі кожна десята людина має обмежені можливості, це близько 650 млн. людей, з них майже 470 млн. осіб працездатного віку [3,4,6].

Інвалідність – це всесвітнє соціальне явище, до якого має бути прикута постійна увага кожної країни, органів її державної влади та управління, науковців та медиків, психологів та педагогів, фахівців з фізичної культури та спорту.

У нормативно-правових актах закріплено обов'язки держави щодо соціального захисту осіб з інвалідністю, а саме: держава має обов'язок щодо забезпечення технічними та іншими

засобами реабілітації, протезування, облаштування громадського транспорту, сприяння у здобутті освіти, професійних знань, працевлаштуванні, медичних послуг, пристосування місць проживання до особливостей осіб з інвалідністю, тощо [6].

Проте, незважаючи на державні акти особи з інвалідністю відносяться до категорії найбільш соціально незахищеного населення України.

Важливим залишається питання забезпечення вільної комунікації для певної категорії населення, зокрема, надзвичайно рідко використовується шрифт за Брайлем у суспільних місцях, мала кількість передач із субтитрами, практично повна відсутність спеціальних орієнтирів на вулицях та у громадському транспорті. Користування громадським транспортом для людей з особливими потребами може стати навіть загрозою для здоров'я. Значні черги для отримання технічних засобів реабілітації чи інших засобів, а подеколи і їх повна відсутність. Усі вищезазначені аспекти суттєво погіршують можливості осіб з інвалідністю для своєї соціалізації.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Сьогодні існує певний науково-теоретичний доробок з різних аспектів соціального захисту інвалідів. Правові основи соціального захисту інвалідів висвітлені в наукових працях В. Андрєєва, Є. Астрахана, Н. Болотіної, М. Захарова, П. Пилипенко та ін. Значний внесок у дослідження проблематики реабілітації інвалідів в Україні та забезпечення їх технічними та іншими засобами реабілітації роблять фахівці Інституту соціальної роботи та управління Національного педагогічного університету ім. М. Драгоманова, Державної установи НДІ соціально-трудових відносин, Всеукраїнського центру професійної реабілітації інвалідів, Національної Асамблеї інвалідів України, Фонду соціального захисту інвалідів та Департаменту у справах інвалідів Міністерства праці та соціальної політики України, тощо [3,4,7].

МЕТА РОБОТИ – проаналізувати нормативно-правові документи щодо забезпечення технічними засобами осіб з інвалідністю в Україні для виявлення основних проблем у цій сфері.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ: аналіз та узагальнення літературних джерел та всесвітньої інформаційної мережі Інтернет; документальний метод (нормативно-правові документи).

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ. Формування та реалізація державної політики щодо осіб з інвалідністю здійснюється на основі норм Конституції України, Конвенції, законів України „Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні”, „Про реабілітацію інвалідів в Україні” та „Про соціальні послуги”, Державної цільової програми „Національний план дій з реалізації Конвенції про права інвалідів” на період до 2020 року, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 1 серпня 2012 р. № 706, та інших нормативно-правових актів, загальна кількість яких становить понад дві тисячі.

Державне управління з питань забезпечення прав осіб з інвалідністю, їх соціальної захищеності, забезпечення технічними засобами реабілітації (ТЗР) здійснюється в межах повноважень центральними та місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування (рис.1).

Постанова Кабінету міністрів України від 5 квітня 2012 р. № 321 “Про затвердження Порядку забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю та інших окремих категорій населення, переліку таких засобів” та зміни внесені в постанову КМ у 2012, 2014, 2015 та 2016 рр. регулює організацію надання реабілітаційних послуг. Цим порядком зазначено можливість безоплатного забезпечення осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю та інших окремих категорій населення технічними та іншими засобами реабілітації [5].

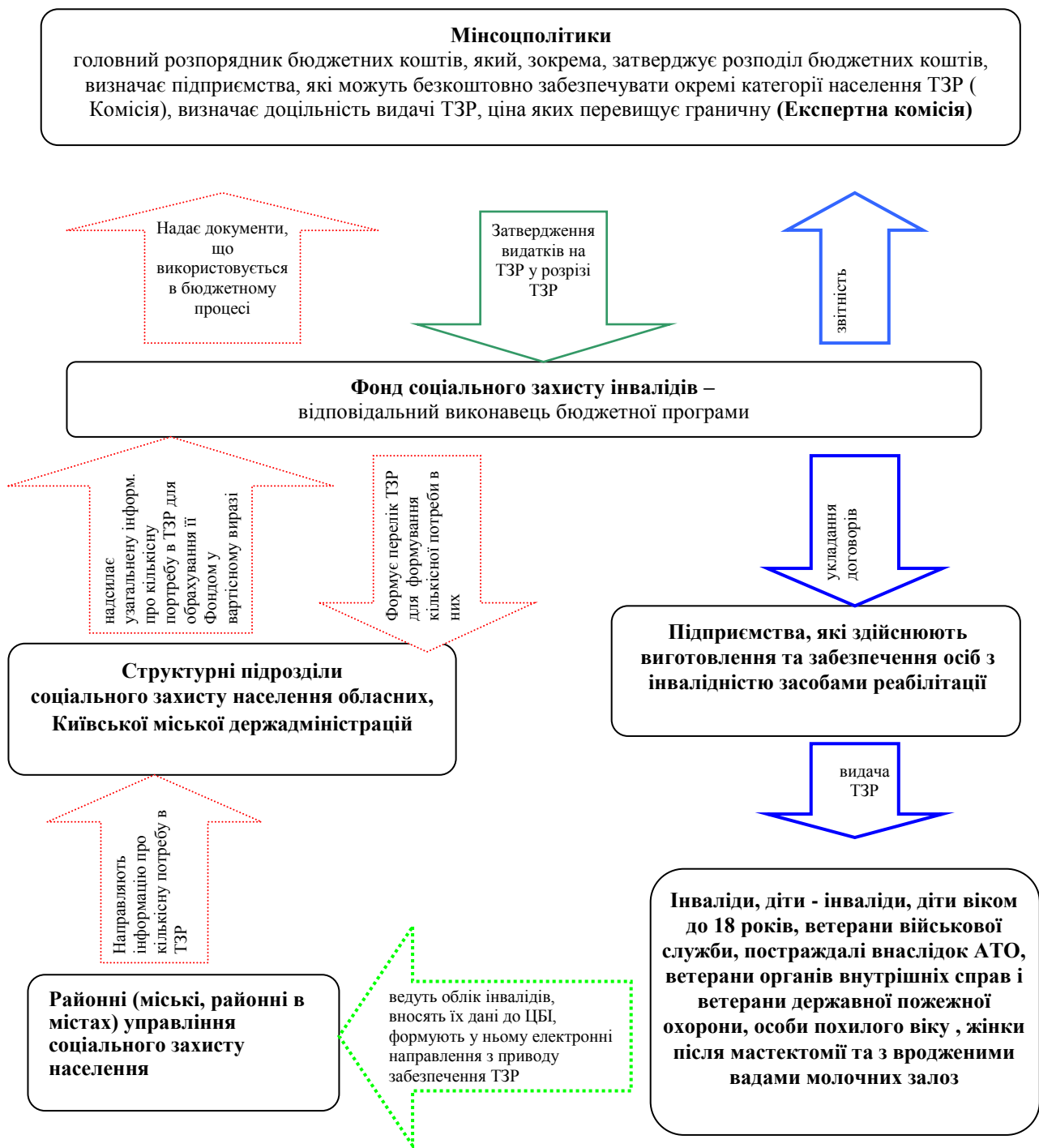

Рис. 1. Організаційна схема забезпечення осіб з інвалідністю технічними засобами реабілітації в Україні

До технічних та інших засобів реабілітації, якими забезпечуються особи з інвалідністю, діти з інвалідністю та інші окремі категорії населення належать: протезно-ортопедичні вироби, в тому числі ортопедичне взуття; спеціальні засоби для самообслуговування та догляду; засоби для пересування; допоміжні засоби для особистої рухомості, переміщення та підйому; меблі та оснащення; спеціальні засоби для орієнтування, спілкування та обміну інформацією. Такий перелік засобів затверджений у № 374 від 11.08.2014 р [1,5].

Починаючи з 17.04.2015 (більш як на два роки пізніше визначеного терміну), внесено зміни до Державної типової програми реабілітації інвалідів, згідно з якими осучаснено і приведено у відповідність із Міжнародною класифікацією перелік технічних засобів реабілітації за їх видами, групами та надавачами послуг.

Особи з інвалідністю та діти з інвалідністю забезпечуються технічними та іншими засобами реабілітації відповідно до індивідуальної програми реабілітації. Технічними засобами (крім засобів для пересування) забезпечуються також діти віком до 18 років з вадами слуху, зору, опорно-рухового апарату.

Жінки після мастектомії, секторальної резекції молочної залози, квадрантектomieї та із вродженими вадами молочних залоз забезпечуються протезами молочних залоз, післяопераційними протезами, ліфами для їх кріплення, спеціальними ліфами для кріплення протезів молочних залоз для занять фізичною культурою і плаванням, ортезами на верхні кінцівки, зокрема компресійними рукавами.

У 2016 році внесені зміни, які стосуються осіб, що мають забезпечуватися технічними засобами, а саме це особи похилого віку, які мають забезпечуватися протезами верхніх та нижніх кінцівок, спеціальними засобами для самообслуговування та догляду. Також військовослужбовці різних підрозділів, працівники МВС, учасники АТО, мирні громадяни, які проживали в районах проведення антитерористичної операції, за умови, якщо такими особами не вчинено кримінальних правопорушень забезпечуються технічними та іншими засобами реабілітації незалежно від встановлення їм інвалідності на підставі рішень військово-лікарських комісій чи висновків лікарсько-консультативних комісій лікувально-профілактичних закладів.

Особи з інвалідністю, діти з інвалідністю, інші особи забезпечуються технічними та іншими засобами реабілітації без права їх продажу, дарування і передачі протягом строку, на який видається такий засіб.

Медичні показання до забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації визначають для:

- осіб з інвалідністю – медико-соціальні експертні комісії (МСЕК) з оформленням індивідуальної програми;
- дітей з інвалідністю та інших осіб, за виключенням постраждалих внаслідок антитерористичної операції, яким не встановлено інвалідність – лікарсько-консультативні комісії лікувально-профілактичних закладів (ЛКК);
- постраждалих внаслідок антитерористичної операції, яким не встановлено інвалідність військово-лікарські комісії (ВЛК) з оформленням відповідного рішення чи ЛКК з оформленням відповідного висновку.

Індивідуальна програма реабілітації розробляється лише для осіб, визнаних у встановленому порядку інвалідами. Однак існує значна частка громадян, які хоч і не мають юридично встановленої інвалідності, але зазнають суттєвих труднощів у різних сферах суспільного життя не менше, ніж люди з інвалідністю. Йдеться про осіб із порушенням слуху, які мають II-III ступінь глухоти. Такі особи відповідно до національного законодавства не можуть отримати групу інвалідності (згідно з Інструкцією про встановлення груп інвалідності інвалідністю зі слуху визнається тільки повна двобічна глухота). Проте слабочуючим людям також важко спілкуватися з чуючими. У навчальних закладах вони не можуть навчатися в спецгрупах з перекладачем жестової мови саме через те, що не мають юридично встановленого статусу інваліда. Крім того, вони змушені купувати слухові апарати та інші індивідуальні засоби реабілітації для інвалідів за власні кошти.

Особи з інвалідністю по слуху та діти з інвалідністю по слуху віком від 7 років забезпечуються мобільними телефонами для письмового спілкування. Для осіб з інвалідністю по слуху старше 60 років мобільні телефони повинні бути обладнані викликом "SOS".

Особи з інвалідністю I і II групи по зору та діти з інвалідністю по зору віком від 14 років забезпечуються годинниками (електронними – діти віком від 6 років), аудіоплеєрами.

Особи з інвалідністю I групи по зору та діти з інвалідністю по зору віком від 6 років забезпечуються палицями тактильними.

На підставі висновку МСЕК, що підтверджує інвалідність по зору, забезпечуються диктофонами особи з інвалідністю I і II групи по зору з числа студентів та слухачів навчальних закладів I-IV рівня акредитації, осіб, які працюють на посадах керівників та їх заступників, а також юристів, журналістів, педагогів.

Ліжками з ручним регулюванням або з електричним приводом та протипролежневими матрацами забезпечуються особи з інвалідністю, постраждалі внаслідок антитерористичної операції та діти з інвалідністю з числа постійно лежачих, що підтверджується відповідним записом в індивідуальній програмі чи висновком ЛКК, рішенням ВЛК.

Першочергово забезпечуються технічними та іншими засобами реабілітації діти з інвалідністю, позачергово – особи з інвалідністю, постраждалі внаслідок антитерористичної операції та жінки після мастектомії, секторальної резекції молочної залози, квадрантектomie, з вродженими вадами молочних залоз у разі первинного протезування.

Особи з інвалідністю, постраждалі внаслідок антитерористичної операції та діти з інвалідністю пріоритетно забезпечуються взуттям на протези нижніх кінцівок, взуттям на ортези (апарати, татори) нижніх кінцівок та ортопедичним взуттям при різних патологіях нижніх кінцівок.

Починаючи з 2014р., з'явилися електронні направлення щодо повторного забезпечення технічними засобами певної категорії осіб, а саме після ампутацій, з вродженими вадами, тощо.

Особа з інвалідністю, дитина з інвалідністю, інша особа або їхній законний представник звертаються до підприємства із заявою про забезпечення протезно-ортопедичним виробом, ортопедичним взуттям, допоміжними засобами для особистого догляду та захисту відповідної форми.

Технічні та інші засоби реабілітації, призначені для безоплатного забезпечення осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю, інших осіб за рахунок коштів державного бюджету, виготовляються, постачаються і ремонтуються підприємствами, які відповідають кваліфікаційним вимогам, установленим Мінсоцполітики.

Сьогодні особі з інвалідністю надано право самостійно обирати підприємство для отримання протезно-ортопедичних послуг, як за результатами його обстеження оформить індивідуальне замовлення, визначить тип технічного засобу згідно з вимогами цього інваліда.

Починаючи з 2012 р., виключено зі сфери державного замовлення забезпечення окремих категорій населення технічними та іншими засобами реабілітації, оскільки дана норма врегульована законодавством, як право на отримання технічних та інших засобів реабілітації, що дозволяє особам з інвалідністю самостійно обирати виробника та комплектацію технічного засобу реабілітації, а також пришвидшує процес забезпечення інвалідів цими засобами. За вибором особи з інвалідністю забезпечення засобами реабілітації здійснюється трьома шляхами: безпосереднє звернення до підприємства, що виготовляє зазначені вироби; безпосереднє звернення до сервісних центрів, які створені на всіх державних підприємствах; безпосереднє звернення особи з інвалідністю до управління праці та соціального захисту населення за місцем реєстрації або фактичним місцем проживання. Раніше особа з інвалідністю не мала права самостійно обрати собі візок та його виробника, оскільки їх закуповували на тендерах на основі узагальнених пропозицій осіб з інвалідністю.

Одні з найважливіших змін, які внесені № 781 від 26.10.2016р. стосуються термінів “інвалід” та “дитина-інвалід”, що замінено відповідно словами “особа з інвалідністю” та “дитина з інвалідністю”.

Історично поняття “інвалідність” пов’язувалося із поняттями “непрацездатність”, “дефект”, “невиліковно хворий”. Термін “інвалід” превалує у законодавчих документах України. Однак більшість учених, фахівців вважають поняття “інвалід” дискримінаційним, тому у законодавстві можлива заміна терміна “інвалід” більш коректнішим [7].

Люди з особливими потребами – це особи, які мають обмежені можливості, зумовлені фізичними, психологічними, сенсорними і соціальними бар’єрами, що не дають їй змогу легко і повноцінно інтегруватися в суспільство, жити повноцінним життям [7].

Саме така зміна наближена до міжнародних термінів, а також дещо пом’якшує сприйняття осіб з обмеженими можливостями.

Починаючи з 27.08.2014 р., встановлено пріоритетність спрямування бюджетних коштів на виготовлення технічних засобів реабілітації: протезно-ортопедичних виробів, протезів молочної залози, крісел колісних, меблів (столів-парт, стійок-парт, стійок (вертикалізаторів), стійок похилих), ліжок, стінок шведських, матраців протипролежневих), допоміжних засобів для переміщення або переносу (кошиків (стільців) для перенесення).

Особа з інвалідністю має право на безоплатний гарантійний ремонт, який проводиться сервісним центром, підприємством за рахунок коштів підприємства-виробника, та післягарантійний ремонт – за рахунок коштів державного бюджету з обмеженням з 27.08.2014 його сукупної вартості не більш як 70 відс. граничної ціни засобу.

Лише у 2015 році наказом Мінсоцполітики від 20.01.2015 № 37 затверджено порядок визначення функціональних можливостей особи з інвалідністю, дитини з інвалідністю, іншої особи, який встановлює відповідну процедуру для осіб з порушеннями функцій нижніх кінцівок, які потребують забезпечення протезно-ортопедичними виробами залежно від ступеня мобільності, рухомого навантаження за 5-ма рівнями, що дає можливість впорядкувати процедуру забезпечення осіб з інвалідністю технічними засобами реабілітації.

За даними звіту Рахункової Палати, на обліку в органах соціального захисту населення для забезпечення ТЗР на початок 2013 року перебувало 526,7 тис. осіб, 2014 року – 548,5 тис. осіб, 2015 року – 582,1 тис. осіб, станом на 01.04.2015 – 442,1 тис. осіб (без даних по Донецькій і частково Луганській областях). Проте у 2013-2014 роках потребували забезпечення ТЗР осіб і осіб відповідно.

На 2015 рік 14.01.2015 на суму 817411,9 тис. грн (78,5 відс. уточненої потреби), в розрізі видів ТЗР відсоток задоволення коливався від 55,3 відс. (засоби реабілітації) до 100 відс. (спеціальні засоби для орієнтування, ремонт ТЗР). При цьому первинна та уточнена потреба в коштах на засоби пересування задоволена майже повністю (93,8 відс. і 91,1 відс.), на ортопедичне взуття – зросла з 71,3 відс. до 85 відсотка.

Через неефективне управління бюджетними коштами та відсутність внутрішнього контролю і аудиту з боку Мінсоцполітики в окремих випадках не забезпечувалося належне освоєння бюджетних коштів, призначених на забезпечення окремих категорій населення ТЗР у 2013-2015рр.

Первинна потреба в коштах на забезпечення окремих категорій населення ТЗР у 2014р. складала на 42,6% більше уточнених обсягів видатків на 2013 рік; у 2015р. на 60,8 % більше обсягів видатків на попередній рік.

Стан фінансового забезпечення окремих категорій населення ТЗР не дає можливості своєчасно скористатися цією соціальною гарантією значній кількості осіб, які мають на це право, та ставить їх у нерівні умови. Так, у 2013 році в цілому потреба в забезпеченні ТЗР та їх післягарантійному ремонті у вартісному виразі задоволена на 83 відс., у 2014 році – на 58,2 відс., у 2015 році – 76,1 відс.

В умовах обмежених фінансових можливостей держави щодо повного задоволення потреби осіб з інвалідністю у ТЗР Мінсоцполітики та Фондом соціального захисту інвалідів упродовж

2014 року та I кварталу 2015 року не забезпечено обґрунтованого розподілу коштів між підприємствами для укладання договорів про безкоштовне забезпечення осіб з інвалідністю та інших осіб ТЗР і надання послуг з їх післягарантійного ремонту, а також належне їх супроводження [2].

ВИСНОВКИ

Отже, в Україні в умовах постійного зростання кількості осіб з інвалідністю питання забезпечення їх технічними засобами реабілітації є актуальним. Низкою нормативно-правових документів визначено порядок забезпечення певної категорії осіб технічними засобами реабілітації. У межах своїх повноважень центральними та місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування здійснюється організація та управління забезпеченням технічними засобами реабілітації.

Разом з тим, через певні прогалини та суперечності в нормативно-правових документах держави, нестабільну соціально-економічну ситуацію, зростання цін на технічні засоби реабілітації, післягарантійний ремонт, тощо значна частина пільгових категорій населення позбавляється права в повному обсязі задовільнити потребу у технічних засобах реабілітації, відстрочується їх отримання та створюється черговість в органах соціального захисту населення та на протезно-ортопедичних підприємствах.

Важливим завданням держави є створення безбар'єрного середовища, що сприятиме підвищенню соціальної адаптації інвалідів і дозволить їм брати активну участь у суспільному житті.

ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України "Про реабілітацію інвалідів в Україні" [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2961-15/page>.
2. Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів державного бюджету на забезпечення окремих категорій населення технічними та іншими засобами реабілітації [Електронний ресурс] // Київ, Рахункова палата. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: http://www.ac-rada.gov.ua/doccatalog/document/16747012/Zvit_12-3.pdf. 3.
3. Капанадзе Б. П. Актуальні проблеми соціального захисту інвалідів в Україні / Б.П. Капанадзе // Право і суспільство. – 2015. – № 4(3). – С. 116-121. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2015_4\(3\)_21](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2015_4(3)_21).
4. Кравченко М. В. Актуальні проблеми соціального захисту інвалідів в Україні [Електронний ресурс] / М. В. Кравченко // Державне управління: теорія та практика. – 2010. – № 2. – Режим доступу : www.academy.gov.ua/ej/ej12/txts/10kmvziu.pdf.
5. Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Порядку забезпечення технічними та іншими засобами реабілітації осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю та інших окремих категорій населення, переліку таких засобів” [Електронний ресурс] // Київ. – 2012. – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/321-2012-%D0%BF/page>.
6. Про становище осіб з інвалідністю в Україні: Національна доповідь / Міністерство соціальної політики України, Державна установа «Науково-дослідний інститут соціально-трудова відносин». – К., 2013. – 198с.
7. Шурма І. М. Соціальний захист інвалідів як об'єкт державного управління [Електронний ресурс] / І.М. Шурма // Актуальні проблеми державного управління. – 2013. – № 2. – С. 38-45. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apdy_2013_2_7.

REFERENCES

1. Zakon Ukrainy “ Pro reabilitaciju invalidiv w Ukraini” [Elektronnyj resurs] – Reshym dostupu do resursu: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2961-15/page>.

2. Zvit pro rezultaty audytu efektyvnosti vykorystannja koshtiv dershavnogo bjudshetu na zabezpeczenja okremych kategorij naselennja technicznymi ta inshymi zasobamy rehabilitaciji [Elektronnyj resurs] // Kyiv, Rahunkova palata. – 2015. – Reshym dostupu do resursu: http://www.ac-rada.gov.ua/doccatalog/document/16747012/Zvit_12-3.pdf.
3. Kapanadze B.P. Aktualni problemy socialnogo zahysu invalidiv v Ukraini / B. P. Kapanadze // Pravo i suspilstvo. – 2015. – № 4(3). – С.116-121. Reshym dostupu: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2015_4\(3\)_21](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2015_4(3)_21).
4. Kravczenko M.V. Aktualni problemy socialnogo zahystu invalidiv v Ukraini [Elektronnyj resurs] / M.V. Kravczenko // Dershavne upravlinja: teoria i praktyka. – 2010. – № 2. – Reshym dostupu: www.academy.gov.ua/ej/ej12/txts/10kmvziu.pdf.
5. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy “Pro zatverdschenja Porjadku zabezpeczenja tehnicznymi ta inshymi zasobamy rehabilitaciji osib z invalidnistju, ditej z invalidnistju ta inshych okremych kategorij naselennja, pereliku takych zasobiv” [Elektronnyj resurs] // Kyiv. – 2012. – Reshym dostupu do resursu: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/321-2012-%D0%BF/page>.
6. Pro stanovyscze osib z invalidnistju v Ukraini: Nacionalna dopovid / Ministerstvo socialnoi polityky Ukrainy, Derschavna ustanova ” Naukovo-doslidnyj instytut socialno-trudovych vidnosyn” – K., 2013. – 198s.
7. Shurma I.M. Socialnyj zahyst invalidiv jak objekt dershavnogo upravlinnja / I.M. Shurma // Aktualni problemy dershavnogo upravlinnja – 2013. – № 2. – S. 38-45. – Reshym dostupu: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apdy_2013_2_7.